

MAGDALENA MICOR

TiR/SUM/I ROK/Z

GRUPA II

RYNEK TURYSTYCZNY AUSTRII

**Praca zaliczeniowa
Kraków 2008**

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I INFORMACJE OGÓLNE	3
---	----------

ROZDZIAŁ II WALORY TURYSTYCZNE AUSTRII .	5
---	----------

ROZDZIAŁ III ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO AUSTRII.....	18
--	-----------

3.1. Infrastruktura turystyczna w Austrii	18
---	----

3.2. Rynek recepcji Austrii.....	20
----------------------------------	----

3.3. Turystyka międzynarodowa Austrii – analiza SWOT	21
--	----

PODSUMOWANIE	23
---------------------------	-----------

BIBLIOGRAFIA	24
---------------------------	-----------

ROZDZIAŁ I INFORMACJE OGÓLNE

Austria jest republiką położoną w Europie Środkowej o powierzchni 83,9 tys. km², bez dostępu do morza. Na północy graniczy z Niemcami (784 km) i Czechami (362 km), na wschodzie ze Słowacją (91 km) i Węgrami (366 km), na południu ze Słowenią (330 km) i Włochami (340 km), na zachodzie ze Szwajcarią (164 km) i Lichtensteinem (35 km). W Austrii mieszka 8,2 mln. osób (dane z 2005 roku). Średnia gęstość zaludnienia: 99 osób/km², najwięcej ludności zamieszkuje w Wiedniu i Dolnej Austrii, najmniej w Tyrolu. Stolica Wiedeń. Główne miasta: Linz, Graz, Salzburg, Innsbruck, Klagenfurt. W miastach mieszka 66% ludności, z czego około 21% w Wiedniu. Republika Austrii dzieli się na 9 krajów związkowych: Burgenland ze stolicą w Eisenstadt, Dolna Austria ze stolicą w St. Pölten, Górna Austria ze stolicą w Linz, Karyntia ze stolicą w Klagenfurt, Styria ze stolicą w Grazu oraz Tyrol ze stolicą w Innsbrucku, Vorarlberg ze stolicą w Regencji, Salzburg ze stolicą w Salzburgu oraz miasto stołeczne Wiedeń.¹

Językiem urzędowym jest język niemiecki, w niektórych regionach dodatkowo używa się słoweńskiego i chorwackiego. Większość populacji stanowią Austriacy (91,1%), pozostali to : Turcy (0,8%), Chorwaci (0,8%), Niemcy (0,5%), Węgrzy (0,4%), Słoweńcy (0,4%), Czesi (0,2%). Największą grupą wyznaniową stanowią katolicy (84,3%), bezwyznaniowcy (6,0%), luteranie (5,6%), muzułmanie (1,0%), żydzi (0,1%). W Austrii występuje bardzo wysoki poziom wykształcenia, świadczy o tym niski wskaźnik analfabetyzmu, zaledwie 2%. Ten kraj cechuje niski przyrost naturalny – 0,11% (dane z 2005 roku). W ostatnich latach uległ on zwiększeniu, jest to spowodowane wysokim wskaźnikiem urodzeń obywateli austriackich pochodzenia tureckiego. Średnia długość życia mężczyzn wynosi 76 lat, a kobiety 82 lata.²

Alpy zajmują w Austrii 65% powierzchni kraju, 10% Masyw Czeski z licznymi kotlinami śródgóorskimi (największa Klagenfurcka).). Najwyższy szczyt to Grossglockner 3797 m n.p.m. (Wysokie Taury). Wschodnia część zajmuje nizinna (Kotlina Wiedeńska). Głównymi rzekami jakie przepływają przez Austrię są: Dunaj, Inn, Aniza, Drawa. Występują liczne jeziora: największe Bodeńskie (na granicy ze Szwajcarią i Niemcami), Nezyderskie (na granicy z Węgrami), Atter. Klimat w Austrii jest umiarkowany, silnie zróżnicowany ze

¹ A-Z Popularna Encyklopedia, Wydawnictwo Ryszard Kluszczyński, Kraków 1998 str. 72-73

² www.austria.info

względem na wysokość n.p.m. W górach występują liczne lodowce (największy Pasterze o długości 10,2 km), wysokie opady (do 2000 mm), częste burze i feny. Na nizinach suma roczna opadów wynosi 500-900 mm. Średnia temperatura powietrza i średnia suma opadów w stolicy kraju wynoszą: w styczniu -2°C i 38 mm, w lipcu 20°C i 76 mm. Roślinność w Austrii jest roślinnością alpejską, lasy iglaste i bukowo-jodłowe pokrywają 40% powierzchni (jeden z najwyższych wskaźników w Europie). Na nizinach występuje naturalna roślinność została zastąpiona przez uprawy. W Alpach zamieszkują m.in.: kozice, orły, sokoły, sowy. Fauna i flora chroniona jest w licznych rezerwatach i parkach narodowych, największy to Karwendel o powierzchni 72 tys. Ha.³

Gospodarka Austrii oparta jest przede wszystkim na usługach (turystyka, handel, tranzyt, instytucje finansowe i ubezpieczeniowe), przemyśle i rolnictwie. W Austrii eksploatowane są rudy żelaza, ropa naftowa oraz gaz ziemny, węgiel kamienny i brunatny, grafit, sól kamienna, kwarc i surowce ceramiczne (m.in. glina) oraz magnezyt, którego Austria jest największym producentem na świecie. Ponad połowa ludności znajduje zatrudnienie w usługach, 37% w przemyśle, a pozostała, niewielka, część w rolnictwie. Przemysł obejmuje liczne drobne i średnie zakłady produkcyjne, głównie hutnicze, maszynowe, elektrotechniczne, metalowe, środków transportu, spożywcze, włókiennicze, drzewne. Największym ośrodkiem przemysłowym jest Wiedeń i jego okolice. Austria jest członkiem Unii Europejskiej od 1 stycznia 1995 roku, a od 1 stycznia 1999 roku należy do Unii Gospodarczej i Walutowej. Austria jest jednym z najbogatszych i najbardziej stabilnych gospodarek w UE. Od 1 stycznia 2002 roku walutą obowiązującą w Austrii jest euro. Austriacka gospodarka zanotowała w ostatnich latach spadek koniunktury, który w dużej mierze był spowodowany przez recesję gospodarczą na świecie. Pomimo ochłodzenia gospodarki, Austria wciąż zajmuje silną pozycję na rynku gospodarczym. Świadczą o tym podstawowe wskaźniki PKB w 2005 roku wyniósł 1,9%. Wynik ten w dużej mierze determinowany był wzrostem eksportu, który w 2005 r. zwiększył się o 4,5% w stosunku do roku poprzedzającego i osiągnął wartość 93,9 mld euro. Stopa bezrobocia wzrosła od początku roku do końca listopada 2005 r. z 4,9% do 5,2%, a liczba bezrobotnych zwiększyła się w tym okresie do prawie 290 tysięcy osób. Deficyt budżetowy w Austrii wg kryteriów konwergencji z Maastricht wyniósł w 2005 r. 1,7% (po 1,3% w 2004 r.).⁴

³ www.austria.info

⁴ <http://www.cie.gov.pl>

ROZDZIAŁ II WALORY TURYSTYCZNE AUSTRII

Dzięki korzystnemu położeniu geograficznemu Austria stanowiła swoisty tygiel, w którym mieszały się kultury różnych europejskich nacji, zaś obecnie jest jednym z ulubionych celów podróży. Niewielka, jeśli chodzi o powierzchnię, bo licząca sobie zaledwie 83.854 km² republika, obfituje w rzeczy, które warto odkryć, dostarcza wrażeń, które warto przeżyć. Weźmy na przykład bardzo zróżnicowane formy krajobrazu - od górskich lodowców po niziny, albo liczne zabytki architektury. Austria daje również wiele możliwości czynnego wypoczynku - od turystyki pieszej po ekstremalną wspinaczkę wysokogórską, od żeglowania, surfingu i nurkowania po kajakarstwo, od gry w golfa przez kolarstwo, kolarstwo górskie, paralotniarstwo aż po narciarstwo latem.

Austria to kraj, którego cechą jest bogactwo kulturowe. Doskonale rozwija się w nim turystyka krajoznawcza. Do najbardziej znanych i najczęściej odwiedzanych miast Austrii należą: Bregencja, Eisenstadt, Salzburg, Graz, Innsbruck, Linz, Klagenfurt, St. Pölten i stolica Austrii Wiedeń. Regiony turystyczne w Austrii utożsamiane są z krajami związkowymi. Ze względu na swoją historię, każdy z krajów cechuje pewna odrębność etniczna i kulturowa, na którą duży wpływ wywarły również odmienne cechy środowiska przyrodniczego.

Granice Burgenlandu nie zostały oparte na rzeźbie terenu, lecz na kryteriach ludnościowych, stąd land ma kształt długiego i wąskiego (najwęższe miejsce ma 5 km) pasa wzdłuż granicy węgiersko-austriackiej. Graniczy (na krótkim odcinku) ze Słowacją na północy, z Węgrami na wschodzie i ze Słowenią na południu. Od zachodu graniczy z dwoma innymi austriackimi krajami związkowymi: Dolną Austrią i Styrią. Burgenland wyraźnie różni się od pozostałych landów Austrii pod względem ukształtowania powierzchni i krajobrazu. Jest to kraj nizinny, który pod względem geomorfologicznym stanowi zachodni kraniec Kotliny Panońskiej. Jest zatem bardziej podobny do środowiska geograficznego Węgier. Dominującą formacją roślinną jest step, z wieloma charakterystycznymi cechami, jak bezodpływowe jeziorka. Jest tu natomiast mało lasów, a wcale nie ma wysokich gór - są tylko pasma łagodnych wzgórz. Burgenland dzieli się na trzy części: północną, środkową i południową, rozdzielone przez pasma wzgórz należące do przedgórza Alp - Góry Sopronskie i Guenser Gebirge. Północny Burgenland, rozciągający się od doliny Dunaju do okolic Jeziora Nezyderskiego, to najniższej położona, najbardziej równinna, najcieplejsza i najsuchsza część Austrii. Od reszty Austrii oddzielają go niskie Góry Litawskie. Na terenie Północnego

Burgenlandu leży unikalne w skali europejskiej bezodpływowe Jezioro Nezyderskie. Na wschód od tego jeziora leży bardzo interesująca kraina małych jeziorek stepowych - Seewinkel. Środkowy Burgenland to kraina wyłącznie rolnicza, również oddzielona od reszty Austrii pasmami wzgórz. Jej naturalnym ośrodkiem jest Sopron, należący do Węgier, co tworzy pewne problemy komunikacyjne - niezbędne były umowy międzynarodowe o austriackim tranzyście kolejowym przez to miasto. Południowy Burgenland stanowi długi klin między Pogórzem Styryjskim a granicą Węgier - ta kraina ma większy udział lasów.⁵

Eisenstadt jest stolicą Burgenlandu. Największą atrakcją turystyczną Eisenstadt jest zamek Esterházy, początkowo gotycka twierdza (1364), przebudowana i rozbudowana z rozmachem przez księcia Esterházy (1663-1672), stanowiąca centrum dworskiego życia. Obecnie zamek pełni rolę centrum kulturalnego. W Sali Haydna, pod sklepieniem ozdobionym wspaniałymi freskami, z okazji różnych uroczystości i podczas koncertów rozbrzmiewa muzyka Haydna. Nazwisko kompozytora jest nierozzerwalnie związane z miastem. Od roku 1761 przez ponad czterdzieści lat pracował jako kapelmistrz na dworze księcia Esterházy. Obecnie z tym nazwiskiem spotykamy się m. in. w kościele Haydna (Bergkirche), przy jego grobowcu oraz w barokowym domu Haydna, a przede wszystkim podczas Międzynarodowych Dni Haydna we wrześniu, w których biorą udział najlepsi wykonawcy jego muzyki. Godne polecenia jest zwiedzanie Kalwarii, kościoła św. Marcina, którego początki sięgają XIII wieku, Glorietty i parku zamkowego – dawniej ogrodu barokowego, przekształconego około 1800 roku w angielski park krajobrazowy. W planach zwiedzania miasta nie może zabraknąć spaceru po starówce, której znaczne części podlegają ścisłej ochronie zabytków, oraz zakupów i wypadu do kawiarni czy restauracji przy deptaku. Dzielnice St. Georgen i Kleinhöflein są doskonałym miejscem, w którym można spędzić czas szczególnie wieczorem, spacerując po ich ulicach.⁶

Dolna Austria kraj związkowy w północnej Austrii. Graniczy z Republiką Czeską i Słowacją. Stolicą landu jest Sankt Pölten.⁷

St. Polten jest młodą stolicę Dolnej Austrii, nazywaną również stolicą Baroku: barokowe kamienice i klasztor karmelitanek świadczą o bogatej historii miasta. Miasto St. Pölten, liczące 50.000 mieszkańców, zostało mianowane stolicą Dolnej Austrii dopiero w roku 1986. Tymczasem leżące nad rzeką Traisen miasto posiada najstarsze zagwarantowane na piśmie prawo miejskie w Austrii, przyznane w roku 1159 przez biskupa Konrada z

⁵ <http://eturystyka.org>

⁶ <http://www.austria.info>

⁷ <http://pl.wikipedia.org>

Passawy. Warte podziwiania są piękne barokowe budowle, malownicze place i ciekawe imprezy w tętniącym życiu, atrakcyjnym mieście. Pierwszy rozkwit miasto przeżywało w roku 1689, kiedy osiedlił się w nim barokowy budowniczy mistrz Jakob Prandtauer, a pod jego kierunkiem wzniesione zostały znaczące budowle. Budowniczemu opactwa w Melk miasto zawdzięcza klasztor karmelitanek i główną część budynku szkoły żeńskiej Institut der Englischen Fräulein. Fasady barokowych kamienic przy Herrenplatz i przy rynku, zaaranżowanym w roku 1995 według projektu Borisa Podrecca, ukazują w pełni przepych tamtej epoki. Równie imponująco prezentuje się fasada barokowego domu przy ulicy Fuhrmanngasse i wspomnianej wcześniej szkoły Institut der Englischen Fräulein, do której uczęszczała między innymi słynna Paula von Preradovic, autorka słów austriackiego hymnu. Godna uwagi jest katedra, początkowo w stylu romańskim, później przebudowana w stylu barokowym w roku 1722. Latem przed katedrą wystawiane są na wolnym powietrzu spektakle operowe, obejmujące zarówno dzieła klasyczne jak i współczesne. Najmłodszą atrakcją architektoniczną miasta jest zaprojektowana przez Ernsta Hoffmanna, otwarta w 1997 roku dzielnica rządowa z dolnoaustriackim "okrętem parlamentarnym" oraz muzeum krajowym, siedzibą sejmu krajowego, wieżą "Klangturm", regionalnym ośrodkiem austriackiego radia, pałacem festiwalowym, biblioteką i archiwum.⁸

Vorarlberg jest krajem górskim, w całości leży na obszarze Alp, a dokładniej - Alp Wschodnich. Północna granica landu biegnie przez Alpy Bawarskie. Na południe od nich leży pagórkowata wyżyna Lasu Bregenckiego. Południowa część kraju leży w Wysokich Alpach Wapiennych, których kulminację stanowi grupa górską Rätikon w Alpach Retyckich. W południowo-wschodnim zakątku kraju znajdują się pasma zaliczane do Alp Środkowych - Silvretta i Verwall. Pod kątem fizykogeograficznym dzieli się Vorarlberg na trzy strefy krajobrazowe: nizinę nadreńską, Las Bregencki i Wysokie Alpy. Nizina nadreńska biegnie wzdłuż zachodniej granicy landu (i zarazem państwa), czyli wzdłuż granicznego Renu do Jeziora Bodeńskiego. W tym regionie skupia się osadnictwo (3/4 ludności), przemysł i rolnictwo. Las Bregencki zajmuje północną połowę kraju. Jest to kraina lasów i hal, rozproszonych wiosek, hodowli i mleczarstwa. Wysokie Alpy zajmują południowe i wschodnie obrzeże kraju. Stanowią, oczywiście, atrakcję turystyczną, natomiast gospodarczo użytkowane są tylko doliny. Największą z nich jest dolina rzeki Ill, biegnąca wzdłuż północnych stoków gór Rätikon, w której skupia się osadnictwo tego obszaru. Dolina ta w

⁸ <http://www.austria.info>

dolnym biegu Ill nosi nazwę Walgau, w górnym - Montafon. W okolicy miasta Bludenz z doliny tej odgałęzia się atrakcyjna turystycznie dolina Klostertal.⁹

Bregencja, stolica landu Vorarlberg, przyciąga miłośników kultury nie tylko ze względu na odbywający się tu festiwal. Przykłady nowoczesnej sztuki architektonicznej wyróżniają Bregencję w krajobrazie kulturowym Austrii. Liczące 2.000 lat miasto nad jeziorem Bodeńskim, z charakterystyczną wieżą św. Marcina, wznoszącą się w średniowiecznym centrum, przyciąga także miłośników nowoczesnej architektury. Wybitni architekci, tacy jak Hans Hollein, Jean Nouvel i Peter Zumthor oraz krąg "Architektów Vorarlbergu" w znaczący sposób wpłynęli w ostatnich latach na obraz miasta zamieszkanego przez 28.000 osób. Wielką atrakcją kulturalną jest Festiwal Bregencki, podczas którego wybitni reżyserzy od prawie pół wieku prezentują na scenie na jeziorze wyjątkowe inscenizacje najlepszych oper z towarzyszeniem orkiestry Filharmoników Wiedeńskich. Poza okresem festiwalowym w mieście odbywają się co roku setki imprez takich jak wystawy, koncerty czy chociażby „Bregencka Wiosna”, renomowany międzynarodowy festiwal tańca. Jest też mnóstwo możliwości aktywnego spędzania czasu, przygody czekają na amatorów jazdy na rowerze, kolarstwa górskiego, pieszych wędrówek, tenisa, paralotniarstwa i podczas uprawiania różnych sportów wodnych. Ze szczytu góry Pfänder, na którą wjeżdża kolejka linowa, można ogarnąć wzrokiem góry Szwajcarii, Jezioro Bodeńskie, Allgäu i szczyty Lasku Bregenckiego, aż po Widderstein na granicy z Tyrolem. Nad jeziorem rolę architektonicznej gwiazdy pełni Kunsthaus, czyli Dom Sztuki, mieszczący się vis à vis portu, z którego wyruszają statki na wycieczkowe rejsy do średniowiecznego miasta Lindau na wyspie oraz na Mainau – wyspę kwiatów. Położona nad trzecim pod względem wielkości jeziorem Europy Środkowej stolica Vorarlbergu czeka na gości z bogatym programem zajęć sportowych i atrakcji kulturalnych. Lokalny szczyt Pfänder o wysokości 1.064 m pozwala rozkoszować się wyjątkowym panoramicznym widokiem, podczas gdy jezioro zaprasza na romantyczne rejsy.¹⁰

Salzburg kraj związkowy w środkowej Austrii. Graniczy z Niemcami i Włochami. Stolicą landu jest Salzburg. Kraj Salzburski jest rejonem trzytysięczników. Jest ich tutaj aż 120. Turystów przyciąga tu ponad 7 tys. km szlaków do pieszych wędrówek i wspinaczek oraz prawie 2 tys. km tras rowerowych. W Alpach można aktywnie spędzać czas na wiele sposobów. Szczęśliwi tu będą zarówno wielbicie ostrej jazdy rowerem górskim, jak i amatorzy raftingu, canyoiningu, paraglidingu. Oczywiście nie można pominąć także nart i deski

⁹ <http://eturystyka.org>

¹⁰ <http://eturystyka.pl>

snowboardowej. Na lodowcu Kitzsteinhorn można zjeżdżać przez cały rok. Ciekawe dla zwiedzających są także tradycyjne warsztaty rzemieślnicze, które przetrwały w tym regionie w wielu miejscach. Można w nich na przykład zobaczyć, jak starymi technikami są produkowane pasterskie Traby albo skórzane spodnie. A już niewielkie huty produkujące szkło artystyczne to prawdziwy fenomen.¹¹

Do najciekawszych miejsc pod względem turystycznym tego regionu należą: Wysokie Taury, najwyższe pasmo górskie Austrii. Utworzono tu Park Narodowy Hohe Tauern. Narciarze licznie przybywają tu do tutejszych ośrodków zimowych. Europa Sportregion to jeden z nich. Znajduje się tu całoroczny teren zjazdowy na lodowcu Kitzsteinhorn (3203 m). Latem Wysokie Taury również mają do zaoferowania wiele walorów. Można tu organizować wycieczki piesze i uprawiać wspinaczkę. Nad Weißsee znajduje się nowoczesny hotel-schronisko Alpincenter Rudolfshütte ze sztuczną ścianą wspinaczkową w środku i skalistym urwiskiem poniżej schroniska. Osobliwość przyrodnicza Wysokich Taurów to przepastne wąwozy – między innymi Liechtensteinklamm i Seisenberklamm. Ponadto w masywie Großvenedigera (3666 m n.p.m.) znajdują się największe wodospady w Europie Środkowej – Krimmler Wasserfälle. Mierzą one aż 380 metrów wysokości. Bad Gastein Kurort z czasów cesarza Franciszka Józefa. Atrakcją tego miejsca są kąpiele w gorących, nasyconych radem wodach mineralnych oraz inhalacje ich oparami w sztolniach dawnych kopalni złota. Tutejsze wody mają niepowtarzalny skład chemiczny i temperaturę. Eisriesenwelt, jedna z największych w świecie grot lodowych. Jej korytarze mają długość 47 kilometrów. System jaskiniowy uznawany za najgłębszy na świecie. Różnica poziomów wynosi tu 1635 metrów, korytarze mają w sumie 44 km długości. Odkrycie tego miejsca było dziełem polskich speleologów. Dla turystów została tu przygotowana 600-metrowa trasa prowadząca 65 metrów w głąb wstępnego korytarza. Zbiorniki Wasserfallboden i Moserboden Położone są one około 7 km od Kaprun, w dolinie Kaprunertal, która wciną się głęboko między stoki Kitzsteinhornu i Wiesbachhornu. Można tu podziwiać fascynujący fragment szczytowo-pompowej elektrowni. Spacer po zaporze jest możliwy od końca maja do połowy października.¹²

Do pereł kultury rejonu Salzburg należą: Altenmarkt, w miejscowym kościele znajduje się Czarna Madonna, gotycka figura Matki Boskiej. Niedaleko zjazdu z autostrady A10, w niskim pawilonie, mieści się fabryka Atomica. Hallein, miasto Grubera ze średniowieczną starówką. Znajduje się tu kopalnia soli, Muzeum Celtyckie i stary browar

¹¹ <http://eturystyka.pl>

¹² <http://eturystyka.pl>

Kaltenhausen, w którym produkuje się piwo Edelwiss. Maria Alm Am Steineren Meer Wioska, w której na tle alpejskich ścian wznosi się wieża gotyckiego kościoła. Jest on najwyższy w całym Kraju Salzburskim – ma 84 metry. W miejscowym warsztacie wykonuje się długie pasterskie trąby, tzw. Alphorn. Radstadt, miasteczko to znajduje się nieco na uboczu. Zachowały się tu średniowieczne fragmenty architektury. Znajdują się tu słynne warsztaty ceramiczne. Radstadt jest też znane z oryginalnych imprez letnich, takich jak na przykład festyn kwiatów, czy festyn knedli. Ten ostatni, czyli Rädstadter Knödelfest odbywa się w lipcu. Na uliczkach starego miasta rozstawia się wówczas 400 długich stołów, a miejscowe lokale serwują knedle, które należą do tradycyjnych alpejskich potraw. Zespoły folklorystyczne prezentują wtedy tradycyjne tańce i muzykę.¹³

Do najciekawszych i najpiękniejszych miast Salzburga należy jego stolica, nosząca tą samą nazwę Salzburg. Zabudowę Salzburga, miasta Mozarta tworzą głównie kościoły, twierdze, zamki i pałace. Salzburg figuruje na liście światowego Dziedzictwa Kultury. To tutaj urodził się Wolfgang Amadeusz Mozart. Dom jego narodzin znajduje się przy Getreidegasse. Nad miastem liczącym 150.000 mieszkańców góruje twierdza Hohensalzburg, największa w całości zachowana twierdza w Europie Środkowej, będąca symbolem Salzburga. Stąd można ogarnąć wzrokiem całe miasto i zaplanować sobie trasę zwiedzania, na której powinna się znaleźć Rezydencja Arcybiskupów, wspaniała wczesnobarokowa budowla z pięknymi, ozdobionymi z wielkim przepychem salami reprezentacyjnymi oraz galerią malarstwa europejskiego od XVI do XIX wieku. Mieszcząca się obok katedra jest najważniejszym obiektem sakralnym miasta. W katedrze salzburskiej został ochrzczony Mozart, nadal obecny duchem we wszystkich zaułkach miasta. Wielką atrakcją jest także Pałac Mirabell z pięknym ogrodem, zaprojektowany z rozmachem przez barokowego budowniczego Lukasa von Hildebrandta. U stóp góry Mönchsberg znajduje się tzw. Dzielnica Festiwalowa z małym i dużym Pałacem Festiwalowym (projektu Clemensa Holzmeistera, 1956-1960) oraz dawną areną jeździecką Felsenreitschule, wybudowaną w roku 1693 według planów Fischera von Erlach. Niedaleko miasta czeka wielka atrakcja w postaci wczesnobarokowego pałacu Hellbrunn ze słynnym na całym świecie kompleksem wodotrysków. Za sprawą bogatego programu kulturalnego, obejmującego ponad 4.000 imprez rocznie, miasto nad rzeką Salzach uplasowało się w czołówce najważniejszych metropolii kulturalnych. Najbardziej znaną i ważną imprezą jest odbywający się od 1920 roku Festiwal Salzburski, na który składają się koncerty, spektakle operowe i przedstawienia teatralne.¹⁴

¹³ <http://www.wakacjeprzewodnikiem.pl>

¹⁴ Austria – Cuda Świata, 1000 kultowych rzeczy, zjawisk, miejsc, Rzeczpospolita, Warszawa 2008, str. 69-70

Styria kraj związkowy w południowej Austrii. Graniczy ze Słowenią, Burgenlandem, Dolną Austrią, Górną Austrią, Salzburgiem i Karyntią. Stolicą landu jest Graz. Początki Grazu, stolicy landu Styrii, położonego nad brzegami rzeki Mur, sięgają czasów rzymskich. W sercu miasta króluje zamkowe wzgórze, zalesiona góra ze ścieżkami spacerowymi. Z dawnej twierdzy na wzniesieniu w całości zachowała się jedynie wieża zegarowa, która jest symbolem miasta. Od roku 2003 rolę nowego symbolu pełni mieszczący się na prawym brzegu rzeki Mur Kunsthaus, Dom Sztuki, przypominający swym kształtem ogromną, lśniąca na niebiesko bańkę. Atrakcje turystyczne miasta, liczącego 305.000 mieszkańców, to zarówno szacowne zabytki jak i nowoczesne, z rozmachem zaprojektowane obiekty: późnogotycka katedra przypomina o czasach, kiedy Graz był miastem cesarskim. W Grazu znajduje się grobowiec cesarza Ferdynanda II. W budynku Arsenалу ma miejsce wystawa niesamowitych broni i maszyn wojennych, licząca 32.000 eksponatów, zajmuje aż pięć pięter. Ratusz z renesansowym dziedzińcem arkadowym wygląda jak prawdziwy wenecki Palazzo. W ufundowanym przez Arcyksięcia Johanna na początku XIX wieku Joanneum, które jest największym krajowym muzeum w Austrii, można bliżej poznać przyrodę, kulturę i sztukę Styrii. Wyspa na rzece Mur była początkowo tymczasową budowlą, wzniesioną w ramach projektu Graz Stolicą Kultury 2003. Stalową konstrukcję w kształcie półotwartej muszli można obecnie zwiedzać każdego dnia. Słynne festiwale kulturalne, takie jak "Styriarte", poświęcony głównie muzyce dawnej, albo Styryjska Jesień, czyli festiwal związany z teatrem, sztukami plastycznymi, filmem, literaturą i muzyką, kuszą w równym stopniu jak Jazzowe Lato czy też koncerty na zamku Eggenberg. Wyjątkowe imprezy odbywają się także w Domu Sztuki, Miejskim Centrum Konferencyjno Targowym (Stadthalle), operze, teatrze i centrum kulturalnym forum stadtpark¹⁵

Tyrol, kraj związkowy w zachodniej Austrii. Graniczy z Niemcami, Szwajcarią i Włochami. Jest częścią regionu geograficznego i historycznego Tyrol. Stolicą landu jest Innsbruck. W sercu Alp przeszłość spotyka się z przyszłością: słynne na całym świecie zabytki Innsbrucka świadczą o bogatej historii, obok nich wznoszą się nowoczesne obiekty w stylu postmodernistycznym, zaprojektowane przez światowej sławy architektów. Hofburg, zamek Ambras, Ottoburg i Bazylika Wilten opowiadają o burzliwej epoce w dziejach Innsbrucka, związanej z takimi nazwiskami jak Philippine Welser czy Andreas Hofer. Cesarz Maksymilian I był najbardziej znaną osobistością rezydującą w Innsbrucku: ufundował słynny Złoty Daszek, a grobowiec Maksymiliana znajduje się w dworskim kościele Hofkirche

¹⁵ <http://eturystyka.pl>

W ostatnich latach współcześni architekci w znaczny sposób wpłynęli na wygląd miasta - Dominique Perrault projektując galerię ratuszową, a Zaha Hadid jako autorka projektu skoczni Berg-Isel. Miasto tworzy niepowtarzalną scenerię, w której odbywają się bardzo atrakcyjne imprezy – od Tanecznego Lata, przez Festiwal Innsbrucka po imprezy adwentowe. Wyjątkowy urok Innsbrucka polega także na olśniewającej panoramie otaczających miasto górskich szczytów. Dlatego zarówno w okresie urlopów zimowych jak i latem warto zaplanować wjazd na Seegrube o wysokości 2.000 m, skąd rozpościera się piękny widok na okolicę. W latach 1964 i 1976 miasto było organizatorem Zimowych Igrzysk Olimpijskich. Od tego czasu znane jest także z oferty sportowej: narty, snowboard, skitouring, wędrówki w rakietach śnieżnych i łyżwiarstwo można uprawiać w najbliższej okolicy. Goście letniskowi mogą jeździć na rowerze, uprawiać kolarstwo górskie, paralotniarstwo, wędrować na licznych szlakach, na przykład w alpejskim parku Karwendel lub na limbowym szlaku na Patscherkofel.¹⁶

Górna Austria kraj związkowy w zachodniej Austrii. Graniczy z Republiką Czeską i Niemcami. Do najciekawszych miejsc pod względem turystycznym należą: Salzkammergut. Jest to bajeczna krajobrazowo kraina, w której znajduje się aż 76 jezior kuszących krystalicznie czystą wodą. Największe i najpiękniejsze spośród tutejszych jezior to: Attersee, Traunsee, Hallstätter See, Mondsee i Wolfgangsee. W Boże Ciało na wodach tutejszych jezior odbywają się procesje na łodziach. O 9.00 rano wyruszają one spod kościołów na brzegu. Po wodach Traunsee niesie się wtedy odgłos dzwonów. Salzkammergut zaprasza ponadto do najstarszej na świecie kopalni soli w Hallstatt. Dla osób zmotoryzowanych oraz dla rowerzystów został wytyczony szlak solny liczący 228 km. Jest to dawny trakt handlowy wiodący doliną rzeki Traun z Salzkammergut do Dunaju w regionie Mühlviertel. Park narodowy Kalkalpen, czyli Alpy Wapienne, klejnot natury w regionie Pyhrn-Eisenwurzen, na terenie masywów górskich Reichraminger Hintergebirge i Sengsengebirge. Przetrwała tu flora i fauna, która w innych miejscach została już prawie wytepiona. Występują tu między innymi: orzeł przedni, niedźwiedź brunatny, lis, głuszec, alpejska czarna salamandra. Region Mühlviertel, jest to obszar w północnej części Austrii. Raj dla miłośników jazdy konnej, rowerów i wycieczek pieszych. Tajemnicze granitowe skały i lasy oraz piękne zamki tworzą niepowtarzalny krajobraz. Region Innviertel-Hausrukwald, miejsce znane jako zbożowy spichlerz Górnej Austrii. Pielęgnowane są tu chłopskie tradycje, można też spotkać wiele ciekawych przykładów drewnianej architektury. Bogactwo tego regionu to lecznicze źródła i

¹⁶ <http://eturystyka.pl>

ożywcze wody mineralne. Turystów i kuracjuszy zapraszają termy w miejscowościach Bad Schallerbach i Geinberg, gdzie znajdują się najgorętsze i najbogatsze źródła wody termalnej w Europie Środkowej. Rezerwat Europejski Dolnego Innu, spotkamy tu rzadkie gatunki ptaków. Hallstatt Miasteczko leżące u podnóża gór, nad brzegiem Hallstätter See. „Hall” po celtycku oznacza sól. Stąd wzięła swoją nazwę miejscowość, w której znajduje się najstarsza na świecie kopalnia soli. Była ona czynna już 900 lat przed naszą erą. Pradawne dzieje tego regionu można poznać w miejscowym Muzeum Prehistorii. Mondsee Najstarszy w Górnej Austrii zespół klasztorny benedyktynów. Położony nad jeziorem. Obecnie znajduje się tu muzeum. Opactwo powstało w 748 roku, a gotycki kościół w 1487 roku. Miejskowa osobliwość to pozostałości budowli na palach wbijanych w dno jeziora. Steyr, miasto u zbiegu rzek Enns i Steyr. Produkowane są tu ciężarówki i maszyny. Od prawieków rozwijała się tu obróbka żelaza. Warte zwiedzenia są pełne przepychu kościoły, gotyckie kamienice i wąskie uliczki średniowiecznej starówki. St. Florian Opactwo augustianów założone w 1071 roku. Pochowany tu został kompozytor Antony Bruckner. W sezonie, od 14 maja do 15 października, odbywają się tu koncerty na organach Brucknera. Melomani mogą cieszyć się tą uctą codziennie Schärding Miasto słynące z architektury barokowej. Jego ozdobą jest zabytkowy zespół staromiejski. Miasto ma wspaniałe tradycje handlowe. Wels „jedno z najstarszych miast w Austrii. Przez Rzymian nazywane było Ovilava. Latem odbywają się tu festyny. Szczególnie godny polecenia jest średniowieczny jarmark.”¹⁷

Stolica Styrii również zachwyca swoimi atrakcjami turystycznymi. W dziedzinie kultury Linz podąża drogą niezależnego rozwoju, tworząc innowacyjną scenę artystyczną i dlatego w roku 2009 przejmie rolę Europejskiej Stolicy Kultury. W związku z tym wydarzeniem już teraz odbędą się wyjątkowe imprezy. W Linz można odbyć podróż do przyszłości – centrum Ars Electronica zaprasza do fascynującego CAVE, w którym można przemierzać wirtualne, trójwymiarowe światy i na każdym kroku uczestniczyć w rozmaitych eksperymentach! Na przeciwległym brzegu Dunaju czeka niesamowite Muzeum Sztuki Lentos, kuszące piękną szklaną formą architektoniczną i zbiorami XIX i XX - wiecznych arcydzieł. Stare miasto zaprasza na spacer wąskimi uliczkami, podziwianie historycznych budowli i zwiedzanie największego średniowiecznego rynku w Europie Centralnej. Zwiedzanie Linz to prawdziwa przygoda, szczególnie podczas wjazdu jaskrawo żółtą kolejką Linz City Express, najbardziej stromą górską kolejką na szynach, zbudowaną w roku 1898, wjeżdżająca na szczyt Pöstlingberg lub podczas rejsu na Dunaju. W centrum znajduje się

¹⁷ <http://eturystyka.pl>

jedna z najczęściej odwiedzanych ulic zakupowych w całej Austrii. W Linzu odbywa się wiele imprez kulturalnych takich jak Kulturalna Zima Linz, Pasja, Naddunajski Maraton Linz, Lato nad Dunajem, Festiwal Ulicznych Kuglarzy i Festiwal Brucknera. Wielotysięczną publiczność przyciąga także festiwal Linzer Klangwolke i Ars Electronica, Linzer Kulturjahr, Donausommer Linz, Kulturwinter in Linz. W okresie adwentu Linz staje się miastem szopek, w którym można podziwiać tysiące bożonarodzeniowych stajenek, posłuchać wielu koncertów, odbyć świąteczny rejs i udać się na jeden z wielu jarmarków organizowanych w całym mieście. Linzer Adwent.¹⁸

Karyntia, kraj związkowy i kraina historyczna w południowej Austrii. Graniczy ze Słowenią i Włochami. Stolicą landu jest Klagenfurt. Obok Austriaków, zamieszkuje ją też mniejszość słoweńska w liczbie 14 tys. osób. Stolicą Karyntii jest Klagenfurt. Klagenfurt leży nad jednym z najcieplejszych i największych jezior alpejskich w Europie – jezioro Wörthersee w Karyntii co roku gości światową śmietankę, miłośników wody i opalania. Stare miasto Klagenfurtu jest jednym z najpiękniejszych w całej Austrii, za co trzykrotnie otrzymało dyplom Europa Nostra. Spacerując po mieście można podziwiać malownicze renesansowe dziedzińce, w których mieszczą się obecnie nowoczesne butik, modne lokale i stylowe ogródki restauracyjne. Przy Neuer Platz czeka smok, kamienny symbol miasta, który chętnie opowie legendę związaną z powstaniem miasta. Wędrując szlakiem zamków można ulec złudzeniu powrotu do Średniowiecza. Liczne muzea i galerie, szczycące się cennymi zbiorami, zapraszają na duchową ucztę: na miłośników kultury czeka Muzeum Sztuki Nowoczesnej, Muzeum Krajowe z wykopaliskami z czasów rzymskich (w tym ze słynną figurą „Młodzieńca z Magdalensberg”), salą herbową, Muzeum Diecezjalne i galeria w siedzibie sejmu krajowego Landhausgalerie. Miłośnicy dwóch kółek mają do dyspozycji zadbane ścieżki rowerowe. Biegacze będą zachwyceni piękną i atrakcyjną klagenfurcką trasą półmaratonu. Znaczący literatury odkryją w Klagenfurcie ślady Roberta Musila i Ingeborg Bachmann, której poświęcony jest organizowany co roku w czerwcu renomowany konkurs autorski. W Minimundus, miniaturowym świecie nad Wörthersee, w kilka godzin można zwiedzić cały świat. Miłośnicy kąpieli z rozkoszą pluskają się na kąpielisku w jeziorze (woda jest tak czysta, że nadaje się do picia!). Warto wspomnieć, że Klagenfurt jest jednym z najbardziej aktywnych ośrodków życia kulturalnego, za co otrzymał

¹⁸ www.austria.info

austriackie wyróżnienie Event-Award Österreich. Klagenfurt jest gospodarzem UEFA EURO 2008.¹⁹

Imponująca oferta kulturalna, niesamowite atrakcje turystyczne i sympatyczny nastrój wiedeńskich kawiarenek i lokali Heuriger sprawia, że Wiedeń cieszy się sympatią całego świata. Początki Wiednia sięgają pierwszego wieku n.e., kiedy Rzymianie założyli obóz wojskowy Vindobona. Obecna forma zabudowy miejskiej pochodzi głównie z epoki baroku, szczególnie z okresu panowania cesarzowej Marii Teresy oraz cesarza Franciszka Józefa, na którego polecenie powstał wspaniały bulwar przy Ringstrasse. Potęgę cesarskiego Wiednia widać w przepychu barokowego pałacu Schönbrunn, dawnej letniej rezydencji cesarskiej, przyciągającego zwiedzających licznymi atrakcjami w postaci parku, palmiarni, Glorietty i ogrodu zoologicznego. W Hofburgu, który stanowił główną siedzibę zarządzających imperium Habsburgów, można przyjrzeć się, jak wyglądało życie cesarskiej rodziny. W barokowym pałacu Belvedere mieści się obecnie Galeria Austriacka, w której wystawione są największe zbiory dzieł Klimta, Kokoschki oraz słynne dzieła Schielego. Symbolem Wiednia jest znajdująca się w centrum gotycka katedra św. Stefana, Diabelskie Koło na Praterze, w parku rozrywki o bogatej i długiej tradycji oraz Hiszpańska Szkoła Jazdy ze słynnymi Lipicanami. Wiedeń czeka na odwiedzających ze swymi wyjątkowymi muzeami i zbiorami cenionymi na całym świecie - w Muzeum Historii Sztuki można podziwiać największe zbiory obrazów Bruegela. MuseumsQuartier z Muzeum Leopolda, Muzeum Sztuki Współczesnej, Centrum Architektonicznym i galerią Kunsthalle to jedna z ważniejszych dzielnic kulturalnych. Albertina posiada największą kolekcję grafik na świecie (60.000 rysunków, 1 milion grafik drukowanych). Muzeum Liechtenstein jest z kolei miejscem, które w pełni ukazuje przepych i radość życia w epoce baroku. Jako miasto muzyki Wiedeń cieszy się światową renomą. Tworzyli tu wielcy kompozytorzy - Strauß, Mozart, Beethoven i Haydn. Filharmonicy Wiedeńscy są jedną z najlepszych orkiestr na świecie, Opera Wiedeńska prowadzi w rankingu scen operowych świata, chór chłopięcy Wiener Sängerknaben zachwyca miłośników muzyki ze wszystkich krajów. Wiedeń cieszy się także dużą popularnością jako miasto musicalowe. Współistnienie zakorzenionej tradycji (kawiarenki, lokale Heuriger) i najnowszej mody w postaci licznych restauracji czy oferty zakupowej, połączone z renomowanymi wydarzeniami kulturalnymi (np. Life Ball), daje poczucie przeżywania czegoś absolutnie wyjątkowego, począwszy od nastroju refleksji po ekscytujące ożywienie i wyśmienitą zabawę. Wiedeń ma jeszcze do zaoferowania coś

¹⁹ www.austria.info

szczególnego: posiada ogromną jak na tak duże miasto ilość terenów zielonych i bliskich ośrodków rekreacyjnych w postaci Lasku Wiedeńskiego, lasów na Praterze i wyspy na Dunaju.²⁰

Największe znaczenie turystyczne mają Alpy wraz z pojezierzem Salzkammergut. Północne, łagodniejsze stoki masywu Dachstein, które należą do Górnej Austrii pokrywa gęsta sieć schronisk, stacji sportów zimowych, kolejek i wyciągów. U podnóża gór mieszczą się ośrodki turystyczne: Gosau i Obertraun — dogodny punkt wyjściowy do jaskiń naciekowych (Mammuthöhle, Rieseneishöhle). Salzkammergut, kraina urwistych wapiennych gór, jezior, lasów, starych miasteczek nad brzegami jezior słynie z bogatej tradycji i zabytków sięgających czasów przedhistorycznych. Najczęściej odwiedzane miasteczka to: Hallstatt u podnóża góry Salzberg znanej z kopalni soli z okresu brązu, z cennymi znaleziskami z okresu kultury halsztackiej (muzeum), Sankt Wolfgang z zabytkami z XV i XVI w. (wśród nich późnogotycki drewniany tryptyk Michała Pachera z 1481 r.), Gmunden nad jeziorem Traun (poza zabudową z XVII i XVIII w. znajdują się tu muzea Brahmsa oraz regionalne Salzkammergut). W okolicy Gmunden charakterystyczne w krajobrazie są zamki nad brzegiem jeziora z XVI, XVII w. Starym zabytkowym miasteczkiem jest również Mondsee. Ważną rolę w ruchu przyjazdowym do Salzkammergut odgrywają uzdrowiska. Najbardziej znane Bad Ischl (źródła solankowe), założone w 1466 r., rozbudowane w XIX w., stanowiło letnią rezydencję Franciszka Józefa I. Odbywa się tu coroczny festiwal operetkowy.²¹

Często w Austrii urząda się ciekawe imprezy sportowe, festiwale teatralne poszczególnych muzyczne, święta miast, ulic i poszczególnych placów. Turyści często interesują się tradycjami związanymi ze świętami religijnymi, jak odpusty czy procesje. Wiele wrażeń dostarcza turystom np. święto czekolady lub święto klusek. Większość imprez ma zasięg lokalny, jednak wiele z imprez ma zasięg krajowy a nawet międzynarodowy, choćby festiwale muzyczno-teatralne w Salzburgu i w Bregencji, Wiener Festwoche czy wiedeński festiwal filmowy. Zimą narciarskie szlaki a latem góry i piękne jeziora, lodowce do użytku przez cały rok dla turystyki narciarskiej przyciągają gości do Austrii. Podziw budzi wspaniała infrastruktura sprzyjająca rekreacji i wypoczynkowi. Koleje linowe, wyciągi krzesełkowe i orczykowe, znakomicie przygotowane narciarskie trasy, liczne baseny, zagospodarowane

²⁰ Stanisław Bęza, *Eine kleine Landeskunde deutschsprachiger Länder*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1995r., str. 260-264

²¹ www.austria.info

brzegi jezior, oraz bogata i stosunkowo tania baza noclegowa czynią urlop w Austrii wyjątkowym.²²

²² www.austria.info

ROZDZIAŁ III ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO AUSTRII

3.1. Infrastruktura turystyczna w Austrii

Austria jest państwem doskonale przystosowanym na przyjęcie turystów. Jej oferta turystyczna jest skierowana nawet do najbardziej wymagających turystów, niezależnie od pory roku. Dysponuje odpowiednią infrastrukturą, bazą noclegową, gastronomiczną.

Dane statystyczne z 2008 r. szacują, że w roku 2007 liczba miejsc noclegowych w Austrii wynosiła 1.273.578, z czego największa liczba jest w Tyrolu, bo aż 387.950, a najmniejsza w Burgenlandzie, tylko 34.575. Wiedeń jako miasto stołeczne dysponowało w roku 2007 50.532 miejscami noclegowymi. Jednak od roku 2001 do roku 2007 liczby te uległy zmniejszeniu o ponad 20.000. Jeśli chodzi o zakłady dysponujące miejscami noclegowymi to w roku 2007 zanotowano ich 69.085. Najwięcej ich jest również w Tyrolu 24.541, a najmniej także w Burgenlandzie 1.263. Jest to więc zrozumiałe gdyż tak samo przedstawia się sytuacja miejsc noclegowych. W Wiedniu funkcjonuje 427 zakładów, w których można skorzystać z noclegów. Tu również zanotowano spadek, bowiem od roku 2001 do roku 2007 liczba miejsc oferujących usługi noclegowe zmniejszyła się o ponad 5.000 (źródło – Statistik Austria, Tourismusstatistik).²³

Od strony logistycznej, Austria oferuje idealne warunki, a jakość komunikacyjna jest doskonała. Jako węzeł komunikacyjny pomiędzy Wschodem a Zachodem oraz Północą i Południem, Austria dysponuje gęstą siecią dobrze skoordynowanych, bezpośrednich połączeń komunikacyjnych z krajami zachodnioeuropejskimi, a także – co również bardzo ważne – krajami Europy Środkowej i Wschodniej. Dotyczy to wszystkich środków transportu; wśród przewoźników europejskich, koleje austriackie znajdują się na drugim miejscu.²⁴

Transport w Austrii jest bardzo dobrze rozwinięty. Długość autostrad – 1613 km, liczne tunele kolejowe i drogowe pod Alpami – najdłuższe: drogowy – Arlberg 14 km i kolejowy – Tauryjski 8,6 km.²⁵ Po kraju kursuje około 2 tysięcy linii autobusowych, ponadto funkcjonuje około 200 linii międzynarodowych. Miejscowości wypoczynkowe mają swoje autobusy wycieczkowe, a w stolicach krajów związkowych możliwe jest zwiedzanie specjalnymi autobusami turystycznymi. Po Austrii można jeździć także koleją. Dzieci do 6 lat nie płacą za bilet, a tym w wieku 6-15 lat przysługuje zniżka 50%. Istnieje możliwość

²³ <http://www.statistik.at>

²⁴ <http://advantageaustria.org/pl>

²⁵ <http://www.literka.pl>

wykupienia karnetu rodzinnego, który umożliwia bezpłatne przejazdy dzieciom do lat 15, a ich rodzicom zniżkę.²⁶

Na trasach Wiedeń-Villach, Wiedeń-Salzburg, Wiedeń-Bischofshofen, Wiedeń-Innsbruck, Wiedeń-Feldkirch, Wiedeń-Linz, Linz-Feldkirch, Graz-Innsbruck, Graz-Salzburg, Villach-Feldkirch, kursują pociągi przewożące samochody. W Austrii działa około 3300 kolejek górskich i wyciągów. Na lodowcach Kitzsteinhorn, Dachstein, Hintertux, Stubai Gletscher, Rettenbach i Tiefenbach działają przez cały rok. Na Pitztaler Gletscher i Mölltaler Gletscher z krótką przerwą. W Austrii funkcjonuje również żegluga pasażerska. Po Dunaju można pływać statkami pasażerskimi od kwietnia do końca października.²⁷

Lotniska międzynarodowe znajdują się w Wiedniu i w stolicach krajów związkowych Austriackie linie lotnicze. Air Alps - austriacka linia lotnicza z siedzibą w Innsbrucku. Głównym portem jest port lotniczy Innsbruck. Austria Airlines - narodowe austriackie linie lotnicze z siedzibą w Wiedniu. Główne porty lotnicze to port lotniczy Wiedeń-Schwechat i port lotniczy Innsbruck. Austrian Arrows - nazwa regionalnych linii lotniczych należących do Austrian Airlines z siedzibą w Innsbrucku. Obsługują połączenia do krajów europejskich oraz na Kaukaz. Głównym portem jest port lotniczy Innsbruck. tania linia lotnicza z siedzibą w Bregencji, w kraju związkowym Vorarlberg. Głównym hubem jest Port lotniczy Friedrichshafen. Lauda Air - austriacka czarterowa linia lotnicza z siedzibą w Wiedniu. Głównym hubem jest port lotniczy Wiedeń-Schwechat. Niki - austriackie linie lotnicze z siedzibą w Wiedniu. Obsługują połączenia do znanych kurortów basenu Morza Śródziemnego. Głównym portem jest Port lotniczy Wiedeń-Schwechat. Styrian Spirit austriackie linie lotnicze. Austria posiada trzy największe porty lotnicze:

- Port lotniczy Innsbruck, największy port lotniczy Tyrolu i zachodniej Austrii. Położony jest około 4 km od centrum Innsbrucku. W 2006 obsłużył 805 358 pasażerów;
- Port lotniczy Linz - port lotniczy położony 12 km na południowy-zachód od Linz. Jest jednym z największych portów lotniczych Austrii. W 2006 obsłużył 762 000 pasażerów,
- Port lotniczy Wiedeń-Schwechat – największy międzynarodowy port lotniczy Austrii, oddalony o 18 km na południowy wschód od Wiednia, w pobliżu miasta Schwechat. W roku 2005 obsłużył 15,86 mln pasażerów.²⁸

²⁶ <http://eturystyka.pl>

²⁷ <http://eturystyka.pl>

²⁸ <http://pl.wikipedia.org>

Ponadto infrastruktura turystyczna Austrii obejmuje: 1250 kąpielisk, 900 krytych basenów, 100 szkół windsurfingu, 60 szkółek żeglarskich, 57 miejscowości z wypożyczalnią łodzi żaglowych, 33 szkółek jazdy na nartach wodnych, 17 szkół nurkowania, 600 miejscowości, w których można uprawiać wędkarstwo, 1000 miejscowości z kortami tenisowymi w liczbie 4840,135 pól golfowych, 50 tysięcy tras wędrówek pieszych, 11 tysięcy oznakowanych tras, rowerowych, 500 wypożyczalni rowerów, 5 parków narodowych, 500 miejscowości, w których można uprawiać jazdę konną, 69 parków ochrony przyrody, 38 ogrodów zoologicznych, 53 dostępne dla turystów jaskinie i zabytkowe kopalnie, 22 tysiące tras zjazdowych, 16 tysięcy narciarskich tras biegowych, 500 naturalnych torów saneczkowych, 36 sztucznych lodowisk, 528 szkółek narciarskich.²⁹

W austriackich górach, dolinach, nad jeziorami i w miastach można znaleźć zakwaterowanie we wszystkich kategoriach od pięciogwiazdkowych hoteli, po tani urlop w schludnych pokojach wiejskiej zagrody. Przygotowano również, także na krótsze urlopy, specjalne oferty tematyczne: urlop w domu wczasowym, urlop dla wędkarzy, urlop agroturystyczny, w hotelu przystosowanym do potrzeb rodzin z małymi dziećmi, urlop z golfem, tenisem, urlop w małych zabytkowych miasteczkach, w hotelu z kasynem, urlop w siodle, urlop dla zdrowia i urody, wakacje z językiem, wędrówki dla miłośników wina, urlop na wsi, podróże statkiem i koleją, zima pełna przeżyć.

3.2. Rynek recepcji Austrii

Austria należy do najczęściej odwiedzanych przez turystów krajów Europy. Według statystyk prowadzonych w sezonie zimowym 2006/2007 wynika, że do Austrii przyjechało ok. 4,25 mln turystów. To o 2,6 % więcej niż w poprzednim sezonie. Udzielono w tym okresie ok. 13,7 mln noclegów, to również więcej o ok. 0,2% w stosunku do roku poprzedniego. Średnia długość pobytu w sezonie zimowym wyniosła 3,2 dni (Meldestatistik der Statistik Österreich).³⁰

Od roku 1995 dominuje tendencja wzrostowa przyjazdów turystów do Austrii. Dane z tego roku pokazują, że Austrię odwiedziło 17,5 mln turystów. O prawie 2 mln ta liczba się zwiększyła w 2004 roku. Dane z roku 2006 wykazują, że do Austrii przyjeżdża ponad 20 mln turystów rocznie, dla których Austria jest krajem docelowym (źródło – Word Tourism

²⁹ <http://www.austria.info>

³⁰ www.austriatourism.com

Organization).³¹ Najwięcej turystów przyjeżdża z Niemiec, Holandii, Wielkiej Brytanii, Polski, Szwajcarii, USA, Węgier.³² Bardzo duży procent odwiedzających Austrię stanowią osoby przybywające do kraju na zimowy odpoczynek, głównie są to narciarze. Jest to oczywiste, gdyż Austria dysponuje doskonałymi warunkami do uprawiania sportów zimowych.

3.3. Turystyka międzynarodowa Austrii – analiza SWOT

MOCNE STRONY:

1. Położenie w Europie centralnej. Członek Unii Europejskiej
2. Rola i jakość nauki i edukacji, kongresów, specjalizacji, podróże studialne
3. Urozmaicone krajobrazy pod względem florystycznym i form terenu
Zaliczany do jednego z najbardziej górzystych i lesistych krajów na kontynencie
4. Klimat sprzyjający uprawianiu turystyki zimowej, pieszej, krajoznawczej.
5. Ogromne dziedzictwo historyczno-kulturowe głównie w Wiedniu, Salzburgu, Hallstatt
6. Salzburg ważny ośrodek turystyki krajowej zaliczany do najpiękniejszych miast Europy
7. Kraj wysoko rozwinięty gospodarczo, w którym dominujące znaczenie ma sektor usług, głównie turystycznych i transportowych
8. Dobrze rozwinięta sieć połączeń drogowych i kolejowych pozwala na prowadzenie transportu na wielu transalpejskich szlakach.
9. Dunaj-dogodne połączenie z Morzem Czarnym i Północnym
10. Dobrze rozwinięta komunikacja lotnicza
11. Dobrze rozwinięta infrastruktura turystyczna, która umożliwia uprawiane wszelkich form turystyki

SŁABE STRONY:

1. Brak dostępu do morza
2. Sąsiedztwo z państwami atrakcyjnymi turystycznie
3. Znaczne zanieczyszczenie spowodowane wysoką urbanizacją głównych miast kraju

³¹ <http://www.bmwa.gv.at>

³² <http://www.e.wczasowicz.pl>

SZANSE:

1. Sąsiedztwo z Niemcami- brak bariery językowej
2. Obecność Innsbrucku - dobrze rozwinięta infrastruktura narciarska, możliwość organizowania olimpiad zimowych
3. Wiedeń- siedziba agend ONZ. Zwiększona kontrola jakości usług
4. Więcej środków przeznacza się na ochronę środowiska
5. Wysoki poziom edukacji przyciąga chętnych do kształcenia

ZAGROŻENIA:

1. Nadmierny ruch turystyczny powoduje dewastację środowiska
2. Globalne ocieplenie klimatu
3. Schodzące lawiny są zagrożeniem dla życia ludzkiego
4. Możliwy wzrost przestępczości

PODSUMOWANIE

Austria cały czas przyciąga wielu turystów, oferuje im wiele możliwości spędzenia atrakcyjnego urlopu. Większość osób, które odwiedziły Austrię, powraca tutaj co jakiś czas. Ciężko jest oprzeć się pokusie skorzystania z przebogatej infrastruktury turystycznej. Alpy, malownicze doliny, jeziora, austriackie miasta są bardzo dobrze przygotowane na przyjęcie turystów. Na gości czekają noclegi we wszystkich kategoriach, od pięciogwiazdkowych hoteli po tańsze, bardziej budżetowe oferty np. w gospodarstwach agroturystycznych. Można skorzystać wszystkich takich propozycji jak urlop z golfem, urlop z tenisem, urlop w małych, zabytkowych miasteczkach, w hotelu z kasynem bądź w siodle.

Austria jest krajem doskonale przygotowanym na przyjęcie turystów, zarówno pod względem organizacyjnym, infrastrukturalnym jak i ze względu na swoje walory turystyczne. Pomimo tego, że nie ma dostępu do morza to w maksymalny sposób wykorzystuje wszystkie posiadające walory przyrodnicze i kulturowe. Dlatego jej oferta turystyczna jest bardzo bogata i skierowana do bardzo różnorodnej klienteli.

BIBLIOGRAFIA

Pozycje książkowe:

1. A-Z Popularna Encyklopedia, Wydawnictwo Ryszard Kluszczyński, Kraków 1998r.
2. Austria – Cuda Świata – 100 kultowych rzeczy, zjawisk, miejsc, Rzeczpospolita, 2008r.
3. Stanisław Bęza, Eine kleine Landeskunde deutschsprachiger Länder, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1995.

Strony internetowe:

1. <http://www.literka.pl>
2. <http://www.statistik.at>
3. <http://www.austria.info>
4. <http://www.bmwa.gv.at>
5. <http://www.wakacjeprzewodnikiem.pl>
6. <http://advantageaustria.org>
7. <http://eturystyka.org>
8. <http://www.cie.gov.pl>
9. www.austriatourism.com
10. <http://www.e.wczasowicz.pl>

.